

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

на засіданні кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

В.о.завідувача кафедри Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни

«Практикум:

**Робота установ у сфері соціального забезпечення»,
що викладається в межах**

**Освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності 232 Соціальне забезпечення**

Львів 2023

Назва дисципліни	Практикум: Робота установ у сфері соціального забезпечення
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, просп. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом (просп. В. Чорновола, 61, каб.330)
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота 232 Соціальне забезпечення
Викладачі дисципліни	Комаринська Зоряна Михайлівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління
Контактна інформація викладачів	zoriana.komarynska@lnu.edu.ua https://econom.lnu.edu.ua/employee/komarynska-zoriana-mykhaylivna кафедра соціального забезпечення та управління персоналом (просп. В. Чорновола, 61, каб.330)
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Teams, Zoom та або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка дисципліни	https://econom.lnu.edu.ua/course/praktykum-robota-ustanov-u-sferi-sotsialnoho-zabezpechennia
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Практикум: Робота установ у сфері соціального забезпечення» є вибірковою дисципліною зі спеціальності «Соціальне забезпечення» для освітньої програми «Соціальне забезпечення» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається у 8 семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб аналізувати діяльність різноманітних соціальних служб (структур державної влади та органів місцевого самоврядування, комунальних установ, громадських організацій тощо), згідно зі сформульованими відповідними практичними завданнями; вміти аналізувати нормативно-правову базу соціальної роботи, згідно зі сформульованими відповідними практичними завданнями, на прикладі соціальних служб (структур державної влади та органів місцевого самоврядування, комунальних установ, громадських організацій тощо)
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Практикум: Робота установ у сфері соціального забезпечення» є сформувати у студентів знання про сутність системи організації діяльності соціальних служб в період розбудови нових соціально-економічних відносин, а також необхідні практичні та комунікаційні навички, які забезпечать вільну орієнтацію майбутніх соціальних працівників у нормативній базі, розуміння рівня відповідальності та принципів взаємодії структур різного рівня та підпорядкування тощо.

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Установи, що належать до сфери управління департаменту http://dszn.mk.gov.ua/pro-departament/ustanovy-shcho-nalezhat-do-sfery-sotsialnoho-zakhystu.html 2. Управління соціального захисту населення https://brovary-rada.gov.ua/upravlinnia-mistom/vykonavchi-orhany/upravlinnia-sotsialnoho-zakhystu-naselennia 3. Соціальні послуги окремим соціальним групам, які перебувають у складних життєвих обставинах, та порядок їх надання https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php 4. Соціальний захист та безпека https://pdp.nacs.gov.ua/courses/sotsialnyi-zakhyst-ta-bezpeka 5. Забезпечення соціального захисту державними установами та громадськими організаціями. https://osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/18614/ <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Координація соціального забезпечення : комплексний посібник для України (Social Security Coordination: A comprehensive guide for Ukraine)/ Група технічної підтримки з питань гідної праці та Бюро МОП для країн Центральної та Східної Європи. - Київ: МБП, 2012 http://ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/publication/wcms_189518.pdf 7. Соціальне замовлення: інструмент для відновлення та покращення якості соціальних послуг у громадах https://parlament.org.ua/2023/10/16/sotsialne-zamovlennya-instrument-dlya-vidnovlennya-ta-pokrashhennya-yakosti-sotsialnih-poslug-u-gromadah/ 8. Слезанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук.ред.-д-ра пед. наук, проф. В. А. Поліщук. – Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. – 382 с. 9. Клименко А. Л. Стандарти і гарантії соціального забезпечення: міжнародно-правовий і вітчизняний контекст : монографія / А. Л. Клименко. – Харків: Юрайт, 2019. – 176 с https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fc895ab2-e2d5-4878-98e8-fa5ca7b0d1fd/content <p>Інформаційні ресурси Інтернет-мережі</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України: URL: http://zakon1.rada.gov.ua 11. Сайт Міністерства соціальної політики: URL:http://msp.gov.ua 12. Діяльність Пенсійного фонду (основні завдання та нормативно-правові засади діяльності органу) https://www.pfu.gov.ua/1391-diyalnist-pensijnogo-fondu-osnovni/ 13. Загальне положення про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді https://www.kmu.gov.ua/npas/8192840 14. Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю https://www.ispf.gov.ua/
<p>Обсяг курсу</p>	<p>70 годин аудиторних занять. З них - 28 годин лекцій, 42 години практичних занять; 56 години самостійної роботи</p>

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p><i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - цілі та принципи організації системи соціальних служб; - теорії та моделі системної організації соціальних служб; - систему установ, які займаються питаннями соціального захисту; - актуальні соціальні проблеми організації соціальних служб; - основні моделі організації соціальних служб; - способи підвищення мотивації до соціальної діяльності працівників; <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати знання для організації діяльності в соціальних службах; - робити науковий аналіз рівня діяльності в системі соціальних служб; - застосовувати здобуті відомості для практичної діяльності; - надавати консультативну допомогу з питань організації діяльності соціальних служб; - визначати рівень готовності до певного виду діяльності у соціальних службах; - аналізувати власні вміння та навички, рівень знань, особистісні риси; - критично аналізувати й оцінювати діючу систему соціальних служб; - отримувати необхідну інформацію з питань системи організації соціальних служб. <p>У результаті вивчення дисципліни студенти набудуть наступних компетентностей:</p> <p>Інтегральна компетентність:</p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК 13. Здатність до міжособистісної взаємодії</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):</p> <p>СК 5. Здатність до співпраці у міжнародному середовищі та розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці</p> <p>СК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері</p> <p>Програмні результати навчання (ПРН):</p> <p>ПРН 4 Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;</p> <p>ПРН 9 Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців</p> <p>ПРН 14 Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення</p> <p>ПРН 19 Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі</p>
---	---

	<p>Крім цього, очікується набуття здобувачами наступних навичок (soft skills):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навички критичного мислення: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати обґрунтовані рішення. 2. Комунікаційні навички: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших. 3. Навички роботи в команді: використання інтерактивних методів навчання розвиває у здобувачів вміння працювати в групах, спільно досягати цілей і вирішувати колективні завдання. 4. Навички прийняття рішень: здатність до аналізу та вибору оптимальних рішень є важливою для здобувачів, які вивчають соціальне забезпечення.
Ключові слова	Установи соціального захисту, соціальні служби, соціальне забезпечення, соціальна допомога, соціальний захист, соціальні пільги та допомоги
Формат курсу	Очний
Теми	Див. Схему курсу
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Теорія та практика соціального забезпечення», «Право соціального забезпечення», «Соціальні допомоги та їх правове регулювання», «Соціальна політика», «Соціальний аудит та інспектування у системі соціальних служб», достатніх для сприйняття категоріального апарату «Практикум: Робота установ у сфері соціального забезпечення»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Словесні методи (лекції, бесіди з формуванням проблемних завдань, дискусії); наочні методи (мультимедійні презентації); проблемно-пошукові (виконання завдань самостійної роботи; робота у групах (розробка проектів); виконання індивідуальних завдань
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійні засоби, онлайн-засоби, платформа Microsoft Teams.

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів
	1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях		
Критерії оцінювання			5 балів
«3» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.			3
«2» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.			2
«1» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.			1
<i>Максимальна кількість балів за участь у 21 практичному занятті</i>			63 бали
2. Самостійна робота студентів (СРС)			2 бали
Критерії оцінювання			2
Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті та шляхом перевірки виконання письмових завдань			
<i>Максимальна кількість балів за СР</i>			17 балів
Проходження пропонованого он-лайн курсу з отриманням сертифікату			10 балів
Написання підсумкового тесту			10 балів
3. Додаткові бали			
Критерії оцінювання			5 балів
Нарахування додаткових балів відбувається за написання тез доповідей / участь у діяльності наукового гуртка /участь у наукових семінарах та круглих столах /участь у заходах неформальної освіти (за отримання сертифікатів про проходження навчання на різних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо)			5
<i>Поточний та підсумковий контроль</i>			РАЗОМ – 100 балів
Підсумкова оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих студентом за поточне оцінювання на практичних заняттях, оцінок за СРС, додаткових балів, оцінки за підсумковий контроль знань та компетентностей студентів у вигляді семестрового заліку. Максимальна семестрова оцінка становить 100 балів.			

	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиж- день, год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Літера тура, ресурс и в інтерн еті	Завдання, год	Термін виконан ня
1-2/8	Тема 1. Роль управлінської діяльності в соціальній сфері. Система органів державного управління та їх повноваження у сфері соціального захисту	Лекція – 4 год	1, 5, 6, 9, 11	Самостійна робота - 4 год Проаналізувати: -законодавчі та нормативно-правові акти України у сфері соціального захисту населення; -діяльність Міністерства соціальної політики України.	Відповідно до розкладу
	Органи державного управління соціальною сферою загальної компетенції. Розвиток системи державних та недержавних організацій, які надають соціальні послуги. Створення нормативно – правової бази по забезпеченню системи організації соціальних служб Повноваження Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України у сфері соціального захисту населення.	практичне заняття – 4 год	1, 5, 6, 9, 11		Відповідно до розкладу
3-4/12	Тема 2. Організація роботи регіональних органів влади та їх функції у сфері соціального захисту. Повноваження Департаментів соціального захисту населення.	Лекція – 4 год	2, 3, 4, 5, 6, 11	Самостійна робота - 2 год Дослідити й описати специфіку діяльності Департаменту соціального захисту населення Сумської обласної державної адміністрації.	Відповідно до розкладу
	Регіональна система управління соціальною сферою. Формування та реалізація регіональної соціальної політики. Повноваження обласних та районних державних адміністрацій по реалізації соціальної політики в	практичне заняття – 4 год	2, 3, 4, 5, 6, 11		Відповідно до розкладу

	Україні. Повноваження органів місцевого самоврядування у соціальній сфері.				
	Організація роботи обласних Департаментів соціального захисту населення та їх структурних підрозділів в містах та районах. Співпраця Департаментів соціального захисту населення та їх структурних підрозділів з іншими установами соціальної сфери.	практичне заняття- 4 год	2, 3, 4, 5, 6, 11		
5-6/8	Тема 3. Система соціальних служб Міністерства соціальної політики України	Лекція – 4 год	8, 11, 12, 13, 14	Самостійна робота - 4 год Проаналізувати та охарактеризувати діяльність Департаменту соціального захисту населення Львівської обласної державної адміністрації	Відповідно до розкладу
	Повноваження Міністерства соціальної політики України та його органів у сфері соціального забезпечення. 3. Організації та установи у підпорядкуванні Міністерства соціальної політики України. Установи системи Міністерства соціальної політики України, які безпосередньо надають соціальні послуги населенню.	практичне заняття – 4 год	8, 11, 12, 13, 14		Відповідно до розкладу
7-8/12	Тема 4. Пріоритетні напрями системи соціальних служб Міністерства соціальної політики України	Лекція – 4 год	8, 11, 12, 13, 14	Самостійна робота - 4 год Дослідити й проаналізувати діяльність Львівського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді; - проаналізувати діяльність Служби у справах дітей Львівської обласної державної адміністрації.	Відповідно до розкладу
	Пріоритетні напрями, спеціалізовані служби та комплексні програми, що	практичне заняття – 4 год	8, 11, 12, 13, 14		Відповідно до розкладу

	реалізуються Державною соціальною службою для сім'ї, дітей та молоді. Система центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, структура, завдання та напрями діяльності. Система служб у справах дітей, структура, завдання та напрями діяльності.				
	Діти і молодь як особлива соціальна група. Провідні напрями державної соціальної політики щодо дітей та молоді в Україні та шляхи її реалізації. Реалізація центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та службами у справах дітей державної соціальної політики щодо створення ДБСТ та прийомних сімей	практичне заняття -4 год	8, 11, 12, 13, 14		
9-10/8	Тема 5. Завдання та функції Пенсійного фонду України та його регіональних управлінь	Лекція – 4 год	7, 8, 9, 11, 12, 14	Самостійна робота - 4 год Проаналізувати: - законодавство України у сфері пенсійного забезпечення громадян України; - діяльність Пенсійного фонду України та Головного управління Пенсійного фонду України в Львівській області.	Відповідно до розкладу
	Пенсійний фонд України як соціальний страховий фонд і орган виконавчої влади. Порядок формування та затвердження бюджету Пенсійного фонду. Збір на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Повноваження Правління Пенсійного фонду. Відомча система органів Пенсійного фонду. Функції Пенсійного фонду щодо пенсійного забезпечення громадян України. Порядок оформлення та подання	практичне заняття – 4 год	7, 8, 9, 11, 12, 14		Відповідно до розкладу

	документів для призначення пенсій				
11-12/12	Тема 6. Соціальні служби в системі інших міністерств та відомств України.	Лекція – 4 год	1, 2, 4, 5, 6, 11	Самостійна робота - 4 год Зробити аналіз системи державної підтримки військовослужбовців та членів їх сімей в Україні	Відповідно до розкладу
	Концепція реформування системи соціальних послуг в Україні. Соціальні служби в структурі силових відомств. Діяльність спеціалізованих установ паліативної допомоги в системі охорони здоров'я. Спеціальні виховні установи Державного департаменту з питань виконання покарань Організація пунктів тимчасового перебування для біженців та незаконних мігрантів.	практичне заняття - 4 год	1, 2, 4, 5, 6, 11		Відповідно до розкладу
	Соціальні служби в структурі силових відомств Основні напрями реформування системи соціальних послуг. Порядок формування соціального замовлення для залучення до надання соціальних послуг недержавних організацій. Проблеми надання медико-соціальної допомоги тяжко хворим людям та невиліковно хворим. Спеціальні виховні установи Державного департаменту з питань виконання покарань 19. Організація пунктів тимчасового перебування для біженців та незаконних мігрантів	практичне заняття - 4 год	1, 2, 4, 5, 6, 11		Відповідно до розкладу
13-14/8	Тема 7. Міжнародний досвід роботи соціальних служб. Сучасні тенденції розвитку соціальних служб у світі. Імплементация в Україні	Лекція – 4 год	6, 7, 9, 11	Самостійна робота - 4 год Проаналізувати та з'ясувати особливості нормативно-правової бази соціальної роботи та особливості соціальної політики та організації соціальної роботи, забезпечення	Відповідно до розкладу

				якості надання соціальних послуг в країнах Європейського Союзу.	
	<p>Система соціальної роботи у США, Німеччині, Франції.</p> <p>Модель соціальної політики Швеції та інших скандинавських країн.</p> <p>Централізований характер соціального забезпечення в скандинавських країнах. Джерело видатків на соціальне забезпечення. Категорії осіб, які підпадають під систему соціального забезпечення.</p> <p>Децентралізація й деінституціоналізація соціального обслуговування.</p> <p>Орієнтація на громаду, соціальне планування на рівні громади.</p> <p>Розвиток волонтерського руху. Орієнтація на потреби клієнта та їх права на вибір послуг.</p> <p>Гарантії якості соціальних послуг.</p>	практичне заняття – 4 год	6, 7, 9, 11		Відповідно до розкладу
15/2	Підсумкове заняття. Залік	практичне заняття			Відповідно до розкладу
	Разом	лекції – 28 год практичні заняття – 42 год		самостійна робота – 50 год	

Доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом

Зоряна Комаринська